

Amts 3die Valgkreds (Møller), om han, efter som han indrømmer, at Professor Maribo virkelig har stor Fortjeneste af Skolevæsenet, vil lade sig fræmme tilbage fra at understøtte ham, ved Tanken om, at der maaskee kunde komme flere i den Anledning, om vi opdagede, at der var flere dygtige Mænd i Landet. Dette synes mig er meget urimeligt, at det skulde paa nogen Maade være affrækkende, men jeg skal tillige gjøre opmærksom paa, at her er ikke Tale, og kan ikke være Tale om noget Krav, thi dersom det havde været Tilfældet, saa var slet ikke denne Sag bleven forelagt Rigsdagen, men her er Tale om et Billighedshensyn til en Mand, som har saa stor Fortjeneste, og har foretaget saa store Ting til Fordeel for Underviisningen, der ikke er udrettet som en Tjenestefag i Statens Tjeneste, men som har ført til det selvsamme Formaal, som, medens han har kunnet arbejde og virke, ikke har kostet Staten det Allermindste, medens, dersom det samme Arbejde skulde have været udført af offentlig ansatte Embedsmænd, det aabenbart vilde have forarsaget Staten større Udgift. Naar en Mand i 22 Aar har virket saa hæderligt og heldigt, som det indrømmes fra alle Sider og paa staaes med Bestemthed fra mange Sider heri Salen, saa er det ubegribeligt, at man ikke vil benytte denne Leilighed til fra Statens Side at give denne Mand en saadan Anerkjendelse af hans Virksomhed, som baade kunde være til Gavn for ham og virke opmuntrende paa alle dem, der kunde træde i selvsamme Virksomhed, paa alle dem, som uden den allermindste Understøttelse af Staten ere istand til at kunne udrette ligesaa Meget og maaskee Mere end de offentlige Instituter, som med store Bekostninger underholdes fra Statens Side. Jeg har allerede ved Sagens tidligere Behandling gjort opmærksom paa, hvortil der ogsaa er hentydet i Motiverne til dette Lovudkast, at det slet ikke er noget Nyt, vi her komme ind paa, at et Par Mænd, der havde havt private Instituter, som de havde bragt i en saadan Gang, og fremkaldt saadanne Resultater, at de kunde sættes i Lighed med, hvad Metropolitan skolen, der underholdes med stor Bekostning fra Statens Side, havde udrettet, — at disse Mænd,

der, efterat de ved deres egne Kræfter og uden at koste Staten det Allermindste, havde udrettet dette, vare komne i en saadan Alder og Forhold, at de maatte trække sig tilbage, have faaet den Paaskjønnelse for deres Virksomhed, at de fik en Pension; — jeg har ogsaa gjort opmærksom paa, at jeg slet ikke kan skjønne, at Professor Mariboe, hvormod Talen her er, er i noget andet Tilfælde end netop disse Mænd. Dersom han ikke ved sin private Virksomhed havde udrettet det Selvsamme som disse Bestyrere af deres Skoler, saa vilde Folk have savnet den Leilighed til at faae deres Børn underviste, idet Forældrene isaafald paa en bekofteligere Maade maatte have tyet til en Privatunderviisning, for at deres Børn kunde faae en saadan Forberedelse. (Hæle: Ja, lad dem det!). Min ærede Nabo siger: „Ja lad dem det“; det er meget godt, de have ogsaa maattet til at betale; men her er ikke Spørgsmaal om Andet, end om Staten skal paa skjønne, hvad en saadan Mand har været istand til at udrette, idet han har formaet at spare Forældrene for endeel af disse Udgifter, men desuagtet har ført deres Børn til en saadan Uddannelse, som de enten aldeles skulde undvære eller søge paa en langt mere kostbar Veie. Dersom man ikke vilde paa skjønne noget Saadant, og man vilde lade sig affrække ved saadanne Tanker, at, naar vi vortere en saadan Pension, som omtales og forhandles her, paa 1200 Rd. til Professor Mariboe, som i 22 Aar har tjent med Hæder og Berømmelse i denne sin Virksomhed som privat Mand, saa kunde Enhver, som kalder sig Institutbestyrer eller Institutbestyrerinde, ogsaa komme og gjøre Krav paa at faae Pension, — jeg siger, naar man sætter sig det i Hovedet, ja, saa kan man lade sig frække tilbage af de Billeder, man selv stiller op; men dette er aabenbart hverken forudsat eller følger af Lovudkastet; thi da maatte der være kommet et Lovforslag frem fra den ærede Ministres Side, som gik ud paa, at man skulde vedtage en Lov, som i Almindelighed skulde indrømme, at alle de, som havde private Instituter, naar de havde havt dem i et vist Antal Aar, da ogsaa skulde have Krav paa Pension, men her er ikke Tale om noget Krav,